

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethicæ Doctrinæ Elementa, Et Enarratio Libri quinti
Ethicorum**

Melanchthon, Philipp

Witebergae, 1583

VD16 ZV 20638

Vtrum Sacerdotes sint vsurarij, aut vsu fructuarij in redditibus Ecclesiarum?

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56560](#)

Vtrum Sacerdotes sint usurarij,
aut usfructuarij in redditibus Ecclesiarum?

Vetus quæstio est: An Sacerdotibus liceat
libere proprium, cum scriptum sit: Non haben-^{MATTH. 10.}
tes in Zonis. Deinde quale ius in redditibus
Ecclesiarum habeant. Atq; contendunt, Sacerdo-
tis tantum habere usum, alij defendunt, etiam
usfructū eos habere pensionum Ecclesiasticarū.

Est autem usus ius quo licet possidenti pro se ~~ut~~ reg.
Ufamilia uti rebus seu fructibus ita, vt reli-
quorum fructuum proprietatem non conseq-
uitur. Quare non potest eos vendere, aut in testa-
mento ad alios transferre, vt cum usus præse-
bur alicui conceditur.

Sed usfructus est ius quo licet uti rebus seu ~~reg.~~ qd*s.*
fructibus ita, vt reliquorum fructuum proprie-
tam possessor consequatur, sed fundi proprietas
rem non habet.

Cum igitur Sacerdotes interdum vēndant re-
liquos fructus, aut donent alijs, aut in testamen-
to transferant ad alios, motæ sunt quæstiones, re-
tine id fieri possit, cum bona Ecclesiae sint elec-
mosynæ. In eleemosynis autem videatur tantum
ius constitui, quia parce eis vēndendum est, vt ju-
persint

persint reliqui fructus ad necessitatem aliorum
egentium.

Et extat constitutio in Decretis x. quest. 7.
quæ vetat Episcopos & Diaconos alienare re-
liquos fructus, videlicet, quia iuuandi sint ali-
gentes. Sed omitto veteres constitutiones, que
suis temporibus caussas habuerunt probabiles.
Nam alia forma est in politica gubernatione fa-
cilitatum & reddituum, &c.

¶ pars.

Sit autem hæc prima conclusio. Sine alia du-
bitatione verum est, pastores & ministros Ec-
clesiarum posse tenere proprium sicut possunt esse
coniuges & patres, ac diuersum sentire, prorsus
insania est, sicut sæpe fanatici homines, Viuoles-
& alij, & recens Anabaptistæ de hac quæstione
tumultuati sunt. Manifesta est autem confirma-
tio conclusionis ex regula verissima, quæ affir-
mat omnibus Christianis licere uti legitimis or-
dinationibus politicis, & quidem agnoscere debe-
mus diuinitus institutas & approbatas esse, sicut
Salomon inquit: Libra & statera iudicia Domini
sunt. Et dictum Christi nominatim tribuit
proprietatem docentibus: Dignus est operarius
mercede. Fit autem, merces propria eius, cui sol-
uitur merces.

Extant acta Bohemorum in Sinodo Basiliensi,
vbi inter cæteras quæstiones, et hanc agitatam
esse scribitur: An Sacerdotibus liceat habere
pro-

proprium. Sed verissimum est, deberi ministris
Euangelij honestas mercedes seu stipendia, & in
in verissime habent proprietatem seu dominium,
qua politicae ordinationes, congruentes cum ius
naturae sunt res bonae, et diuinitus sancte
in humana societate, & Christianis concessum
sunt uti, imo debent Christiani tueri vincula
societatis communis.

Quod vero dictum est: Non possideatis aës in ^{II} pars.
omni, non baculum, non ita duriter accipiendo
ut regula uniuersalis debeat, quæ
affirmat, omnibus licere viri politicis ordinatio-
nibus, Sed prohibet dictum illud curam quæren-
ti mercedes et defensionem, ita ne sit præcipua.
Et addit consolationem de victu et defensione,
prohibens deserter ministerium, etiam cum desunt
mercedes et defensio, quia Deo curæ erit, ut alii
ubi p̄y doctores et discipuli habeant hospitia,
et defensionem. Sicut Eliæ, Dameli, Apostolis,
habuit hospitia, et eos seruauit, donec curricu-
lum constitutum quisq; absolueret. Ac nos quidem
equinur de ministris Euangelij, et de docentib;
et discentium cœtibus, de quibus omnibus Pau- ^{Corinthi: 9.}
lin inquit: Quis militat suis stipendijs? Nihil
dicimus de otiosis helionibus, qui deuorant
theosynas Ecclesiæ, et simul eam trucidant.

Postquam autem de proprietate in mercede ^{III} pars.
dicitur est, sit perspicua altera conclusio: Minis-
tri Euangelij reuera sunt usufructuarij, quia in
mercede

mercede proprietatem habent, ut dictum est. Et verissimum dictum est: Honestissimum partum esse, quod fideliter labore docendi partum est. Iam hic monendi erant omnes gubernatores & omnes homines in Ecclesia, ut libenter conferant ad ministerij & studiorum doctrinæ conseruationem.

Capit. 49.

Ideo in Esaias scriptum est: Reges erunt nutritores Ecclesiae, & reginae nutrices; id est, Respub. rhabunt ali ministros Euangeli, & iuvari studia doctrinæ.

An res conductoris non soluentis aut corruptentis habitationem, sint locatori tanquam pignus obligata:

Locatio est personæ vel rei ad usum facta concessio, pro pecunia numeranda, de qua consuit. Et cum sit duplex locatio, alia perpetua, alia certi temporis, nos iam de certi temporis locatio ne dicemus. Omittimus etiam questionem de contractu emphyteutico, an sit locatio, cum tamen multum dissimilis sit iuri feudorum, & transferat utile dominium.

Pertinet autem ad bonos mores intelligere, & servare iura locationis, quia ut alias iusticia est, pro rebus aut operis reddere aqualem compensationem: Ita pro hospitio reddenda est compensatio, eoq; magis, quia maior est familiaritas inter hospites, quam alioqui inter ementes & venientes.